

METODIKA MULTIMEDIJALNE NASTAVE

Dragana Aleksić¹, Ivica Nikolić²

¹Evropski Univerzitet Brčko distrikt, Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina,
gagalukic86@hotmail.com

²Univerzitet EDUCONS, Vojvode Putnika 85-87, 21208 Sremska Kamenica, Srbija,
profilov@gmail.com

STRUČNI RAD

ISSN 2637-2150

e-ISSN 2637-2614

UDK 37.018.43:004.738.5

COBISS.RS-ID 144521473

DOI: 10.63395/STEDJournal0801013A71

Received: 27 March 2026.

Revised: 21 April 2026.

Accepted: 30 April 2026.

Published: 29 May 2026.

<https://stedjournal.com/>

Corresponding Author: Dragana Aleksić, Evropski Univerzitet Brčko distrikt, Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina, gagalukic86@hotmail.com

Copyright © 2026 Dragana Aleksić i Ivica Nikolić; published by UNIVERSITY PIM. This work licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.

Citation: Aleksić, D. i Nikolić, I. (2026). Metodologija multimedijalne nastave. *STED Journal*, 8(1), 71-76.

APSTRAKT

Savremeno obrazovanje zahtijeva primjenu inovativnih didaktičkih pristupa koji odgovaraju potrebama učenika u digitalnom okruženju. Multimedijalna nastava predstavlja važan segment modernizacije nastavnog procesa jer omogućava integraciju različitih medijskih sadržaja u cilju unapređenja učenja. Cilj ovog rada je analiza uloge i značaja multimedijalne nastave u savremenom obrazovanju, sa posebnim osvrtom na njenu primjenu u razrednoj nastavi. Predmet

istraživanja odnosi se na multimedijalnu nastavu kao savremeni didaktički pristup, dok su zadaci usmjereni na analizu njenih karakteristika, poređenje sa tradicionalnom nastavom i utvrđivanje njenog uticaja na motivaciju i uspješnost učenika. Metodološki okvir zasniva se na analizi stručne literature, komparativnoj i deskriptivnoj metodi. Rezultati ukazuju da primjena multimedijalnih sadržaja doprinosi boljem razumijevanju nastavnih sadržaja, većoj motivaciji učenika i razvoju digitalnih kompetencija. Zaključuje se da savremena škola treba da integriše tradicionalne i savremene metode rada kako bi odgovorila na potrebe učenika i zahtjeve društva.

Cljučne riječi: Multimedijalna nastava, savremeno obrazovanje, razredna nastava, metodika.

UVOD

Opšte je poznato da škola predstavlja jedan od osnovnih stubova obrazovanja i razvoja društva. U savremenom kontekstu njena uloga se ne ograničava samo na prenošenje znanja, već se proširuje na organizaciju, koordinaciju i realizaciju različitih obrazovnih i društvenih aktivnosti. Ovakvo shvatanje škole direktno se povezuje sa savremenim didaktičkim pristupima koji naglašavaju povezanost škole i okruženja. U teoriji „otvorene škole“, škola se posmatra kao centar zajednice koji saraduje sa roditeljima, institucijama i lokalnim subjektima [1]. U praksi, međutim, ova saradnja često nije dovoljno sistematski organizovana, što ukazuje na jaz između teorijskog koncepta i njegove realizacije. Ovaj odnos teorije i prakse biće vidljiv i kroz sve naredne segmente rada, posebno kroz prikaz savremene nastave. Škola predstavlja jedan od osnovnih stubova razvoja savremenog društva. Njena uloga danas

prevazilazi tradicionalno prenošenje znanja i obuhvata razvoj kompetencija, vrijednosti i socijalnih vještina učenika. U savremenim didaktičkim pristupima naglašava se povezanost škole sa društvenim okruženjem, što je u skladu sa konceptom „otvorene škole“, prema kojem škola funkcioniše kao dio šire zajednice.

Uprkos teorijskom utemeljenju u praksi se često uočava nedovoljna primjena savremenih nastavnih pristupa, što ukazuje na potrebu za unapređenjem nastavnog procesa. Jedan od načina modernizacije nastave jeste primjena multimedijalnih tehnologija koje omogućavaju dinamičnije i interaktivnije učenje.

Cilj ovog rada je analiza uloge i značaja multimedijalne nastave u savremenom obrazovanju, sa posebnim osvrtom na razrednu nastavu.

Predmet istraživanja jeste multimedijalna nastava kao didaktički pristup.

Zadaci istraživanja su:

- analiza osnovnih karakteristika multimedijalne nastave,
- poređenje tradicionalnih i savremenih nastavnih metoda,
- utvrđivanje uticaja multimedije na motivaciju i uspjeh učenika.

Metodologija rada zasniva se na:

- metodi analize literature,
- komparativnoj metodi,
- deskriptivnoj metodi.

Rad ima teorijsko-praktični karakter jer, pored teorijske analize, uključuje i primjer nastavne prakse. Savremeni obrazovni sistemi sve više naglašavaju razvoj digitalnih kompetencija kao ključnih ishoda učenja. Prema *European Council* digitalna kompetencija predstavlja jednu od osnovnih kompetencija za cjeloživotno učenje, što dodatno potvrđuje potrebu za integracijom multimedijalnih tehnologija u nastavni proces [2].

METODIKA RAZREDNE NASTAVE

Metodika razredne nastave predstavlja naučnu disciplinu koja se bavi proučavanjem i primjenom nastavnih metoda u mlađim

razredima osnovne škole. Ona obuhvata didaktičke pristupe u realizaciji nastavnih sadržaja iz različitih predmeta, kao što su maternji jezik, matematika, priroda i društvo, likovna i muzička kultura [3]. Uloga učitelja u ovom procesu je ključna, jer on planira, organizuje i realizuje nastavu u skladu sa ciljevima obrazovanja. Savremena metodika naglašava značaj interakcije nastavnih elemenata: ciljeva, sadržaja, metoda i nastavnih sredstava [4].

Izbor nastavnih metoda zavisi od više faktora, uključujući uzrast učenika, sadržaj nastave, materijalne uslove škole i kompetencije nastavnika [5]. U tom smislu, metodika omogućava sistematično planiranje nastave i unapređenje kvaliteta obrazovanja.

Jedna od ključnih karakteristika metodike razredne nastave jeste integrativni pristup, u kojem se različiti nastavni predmeti ne posmatraju izolovano, već se povezuju kroz tematske cjeline i životne situacije. Takav pristup omogućava učenicima lakše razumijevanje nastavnih sadržaja, jer se znanje povezuje sa konkretnim iskustvima iz svakodnevnog života.

SAVREMENA METODIKA

Savremena metodika posebno naglašava aktivnu ulogu učenika u nastavnom procesu. Učenik više nije pasivni primalac informacija, već aktivni učesnik koji istražuje, postavlja pitanja, rješava probleme i učestvuje u zajedničkom učenju. Ovakav pristup direktno utiče na razvoj kritičkog mišljenja, kreativnosti i sposobnosti samostalnog učenja.

Uloga učitelja u ovom procesu je višestruka. On nije samo prenosilac znanja, već i organizator, motivator i evaluator nastavnog procesa. Učitelj mora posjedovati visok nivo pedagoških, didaktičkih i komunikacijskih kompetencija kako bi uspješno odgovorio na potrebe savremene nastave. Posebno je važno da učitelj bude sposoban da prepozna individualne razlike među učenicima i da prilagodi nastavu tim razlikama.

Metodika razredne nastave takođe podrazumijeva stalnu refleksiju nastavne prakse. Nastavnik kontinuirano analizira efikasnost primijenjenih metoda, prati napredak učenika i prilagođava svoj rad u

skladu sa rezultatima evaluacije. Na taj način se obezbeđuje kvalitet i fleksibilnost nastavnog procesa.

U savremenim obrazovnim uslovima metodika razredne nastave sve više integriše digitalne tehnologije i multimedijalna nastavna sredstva. Njihova primjena omogućava vizuelizaciju apstraktnih pojmova, povećava motivaciju učenika i doprinosi aktivnijem učenju. Ipak, važno je naglasiti da tehnologija ne zamjenjuje nastavnika, već predstavlja sredstvo koje mu pomaže u realizaciji nastavnih ciljeva [6], [7].

Takođe, značajan segment metodike odnosi se na razvoj socijalnih vještina učenika. Kroz grupni rad, saradničko učenje i komunikaciju u razredu, učenici razvijaju sposobnost timskog rada, tolerancije i međusobnog uvažavanja. Ove vještine su jednako važne kao i akademska znanja, jer predstavljaju osnov za kasnije funkcionisanje u društvu.

U cjelini posmatrano, metodika razredne nastave predstavlja dinamičnu i razvojno orijentisanu disciplinu koja se stalno prilagođava savremenim obrazovnim zahtjevima. Njena uspješna primjena zavisi od stručnosti nastavnika, kvaliteta nastavnih sredstava i organizacije školskog sistema.

MULTIMEDIJALNA SAVREMENA NASTAVA

Često se ističe da je Internet nov i jedinstven medij. Pod Internetom možemo podrazumijevati jednu posebnu i veoma važnu mrežu na globalnom nivou koja pruža niz pogodnosti i prednosti u radu i današnjem školovanju, te svakodnevnom životu. Posebna prednost mu je u vidu spajanja ljudi u virtuelnom smislu gdje lokacija na geografskom području nije bitna, niti mora i treba da bude naznačena. Internet je svakako potpomognut i multimedijima i kao takav omogućava razne poslove između miliona korisnika u vidu ostvarivanja kontakta sa drugim ljudima, zatim uspostavljanje poslovnih odnosa, te mnogih drugih oblika rada i vidova komunikacije.

U obrazovanju multimedija predstavlja dopunu i nadogradnju postojećih klasičnih metoda. Ona omogućava povezivanje audio-vizuelnog sadržaja sa tekstom, interaktivnosti i

individualni pristup. Osnovni medijumi prikazivanja su tekst, slika, animacija, zvuk, govor i pokretna slika. Pod multimedijalnom komunikacijom se smatra upotreba više medija ili simultano više načina komuniciranja. Multimedijalni sistemi podržavaju interaktivnu komunikaciju korisnika sa sistemom u realnom vremenu i simultanim korišćenjem različitih pojavnih oblika i informacija [8]. Svakako je potrebno pristupiti i uvođenju savremenog učenja putem metodičkih sistema.

Prema Glasseru (1994), kvalitetno obrazovanje podrazumijeva zadovoljenje osnovnih psiholoških potreba učenika, uključujući potrebu za pripadanjem, slobodom i uspjehom. Multimedijalna nastava doprinosi upravo tome jer čini nastavni proces zanimljivijim i bližim učenicima i njihovim sposobnostima, interesima i željama [6].

Efikasnost multimedijalne nastave potvrđena je i savremenim istraživanjima iz oblasti obrazovne psihologije. Richard E. Mayer u svojoj teoriji multimedijalnog učenja ističe da učenici bolje usvajaju informacije kada se one prezentuju kombinacijom vizuelnih i verbalnih elemenata, nego kada se koriste isključivo tekstualni sadržaji [9].

Takođe, istraživanja pokazuju da upotreba digitalnih alata u nastavi može značajno povećati angažovanost učenika i unaprijediti ishode učenja [10]. Multimedijalni pristup omogućava učenicima aktivno učešće u procesu učenja, čime se doprinosi razvoju viših kognitivnih sposobnosti.

PRIMJER NASTAVNE PRAKSE, KROZ VEZU TEORIJE I PRAKSE

Savremeni obrazovni pristup zahtijeva jasnu povezanost teorijskih znanja i njihove praktične primjene. Multimedijalna nastava omogućava upravo takvu integraciju, jer teorijski sadržaji postaju vidljivi i razumljiviji kroz različite oblike prezentacije. Učenici kroz multimedijalne sadržaje lakše povezuju apstraktne pojmove sa konkretnim primjerima. Na taj način se poboljšava razumijevanje i trajnost znanja. Takođe, ovakav pristup doprinosi razvoju kritičkog mišljenja, jer učenici ne primaju informacije pasivno, već ih analiziraju i upoređuju.

Na osnovu teorijskih pretpostavki multimedijalne nastave, u nastavku se prikazuje primjer nastavnog časa koji integriše savremene nastavne metode u obradi književnog lika. Cilj ovog primjera jeste da se pokaže kako multimedijalni sadržaji mogu unaprijediti razumijevanje književnih tekstova i podstaći aktivno učešće učenika. Primjena video i slikovnih materijala omogućava učenicima da lakše uoče karakterne osobine likova, kao i njihove postupke u konkretnim situacijama. U poređenju sa klasičnim metodama, ovakav pristup povećava motivaciju i olakšava razumijevanje sadržaja.

Predmet: Srpski jezik

Razred: V

Nastavna tema: Književnost

Nastavna jedinica: Opis lika primjenom multimedijalne nastave

Tip časa: Obrada

Zadaci

Obrazovni:

- Učenici prepoznaju osobine književnog lika,
- Uče kako opisati lik usmeno i pismeno,
- Uočavaju razliku između klasične i multimedijalne nastave.

Funkcionalni:

- Razvijaju sposobnost izražavanja,
- Povezuju tekst sa vizuelnim i audio sadržajem,
- Razvijaju digitalne kompetencije.

Vaspitni:

- Razvijaju interes za književnost,
- Podstiče se kreativnost i saradnja

Nastavne metode

- Usmeno izlaganje,
- Demonstracija,
- Tekstualna metoda,
- Multimedijalna metoda.

Nastavni oblici

- Frontalni,
- Individualni.

Nastavna sredstva i pomagala:

- Udžbenik,
- Računar i projektor,
- Prezentacija (slike likova, citati),
- Kratak video/isječak iz filma ili crtani film.

Tok časa

Uvodni dio (5–10 min)

Nastavnik pušta kratak video (npr. scena iz filma ili crtani lik) i postavlja pitanja učenicima:

- Kakav je ovaj lik?
- Kako biste ga opisali?

Najava teme: opis lika uz pomoć multimedije.

Glavni dio (25–30 min)

- Učenici čitaju kratak tekst iz udžbenika,
- Prikaz prezentacije sa slikama i osobinama likova,
- Upoređivanje lika iz teksta i lika iz videa,
- Učenici u paru opisuju lik (usmeno),
- Zapisivanje ključnih osobina.

Završni dio (5–10 min)

- Nekoliko učenika čita svoj opis,
- Kratka diskusija: da li im je lakše učiti uz video i slike?
- Zaključak o značaju multimedije u nastavi jezika.

Evaluacija

Usmeni opis, provjera kroz ponavljanje, pitanja, diskusija.

Osvrt na rad: Učenici su bili motivisani, zainteresovani za rad, te su pokazivali snalažljivost i efikasnost u radu.

ZAKLJUČCI

Predstavnici nove škole su bili veoma radikalni u kritici stare škole. Svojom kritikom su doprinijeli boljem razvoju didaktičke teorije, a i same nastavne prakse. Međutim rezultati reformi koje su preduzeli nisu donijeli visoke rezultate. Razlog tome je što su u svojim idejama išli u krajnost kao i sljedbenici stare škole. Najveće greške su napravljene u smislu neprimjenjivanja principa logičnosti, sistematičnosti i uzročno-

posljedične povezanosti sadržaja. Sljedeća greška je bila što su ulogu nastavnika marginalizovali radi učeničke samoaktivnosti. Još jedna greška je ta što su negirali potrebu za minimalnim zajedničkim i jedinstvenim sadržajima nastavnog programa, već su programe stvarali prema potrebama svakog učenika. Jedina dobra strana nove škole u to vrijeme je doprinos u analizi stanja i sagledavanju slabosti stare škole, kao i potrebi da se izvrši reforma postojećeg načina učenja, uz čiju pomoć smo dosli danas do tzv. savremene škole i njenog sistema obrazovanja [11]. Multimedijalna nastava predstavlja značajan korak u modernizaciji obrazovnog sistema. Njena primjena doprinosi povećanju kvaliteta nastave, većoj motivaciji učenika i razvoju savremenih kompetencija. Međutim, uspješna implementacija zavisi od više faktora, uključujući stručnost nastavnika, tehničku opremljenost škola i spremnost obrazovnog sistema na promjene. Savremena škola treba da integriše tradicionalne i moderne metode kako bi ostvarila optimalne obrazovne rezultate i odgovorila na potrebe učenika savremenog društva. Savremeni obrazovni trendovi jasno ukazuju na potrebu integracije digitalnih tehnologija u nastavni proces. U skladu s preporukama OECD i European Commission, obrazovni sistemi treba da razvijaju digitalne kompetencije učenika i nastavnika kako bi odgovorili na izazove savremenog društva [12]. Multimedijalna nastava, kao jedan od ključnih segmenata digitalnog obrazovanja, ima značajnu ulogu u tom procesu, ali njena efikasnost zavisi od planske i pedagoški utemeljene primjene.

LITERATURA

1. Puževski, V. (2002). *Škola otvorenih vrata*. Naklada Slap: Jastrebarsko.
2. Recommendations, E. C. (2018). Key competences for lifelong learning. *Official Journal of the European Union*, 189(4.6), 2018.
3. Simić, K. (2016). *Osnove metodike nastave*. Brčko: Evropski fakultet.
4. Pranjić, M. (2013). *Nastavna metodika u riječi i slici*. Zagreb: Hrvatski studij sveučilišta u Zagrebu.
5. Tomić, R. i Osmić, I. (2006). *Didaktika*. Tuzla: Denfas.
6. Glasser, (1994). *Reclaiming Literature: A Teacher's Dilemma*. Zagreb: Hrvatsko-pedagoški književni zbor.
7. Matasić, I., & Dumić, S. (2012). Multimedijalne tehnologije u obrazovanju. *Medijska Istraživanja/ Media Research*, 18(1), 143.
8. LINKgroup. (2012). *E-learning (E-učenje)*. Beograd: LINKgroup.
9. Mayer, R. E. (2020). *Multimedia Learning (3rd ed.)*. Cambridge: University Press.
10. Redecker, C. (2017). *European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu)*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
11. Vilotijević, M. (1999). *Didaktika 1*. Beograd: Učiteljski fakultet.
12. OECD. (2019). *Future of Education and Skills 2030*. Paris: OECD Publishing.

METHODOLOGY OF MULTIMEDIA TEACHING

Dragana Aleksić¹, Ivica Nikolić²

¹European University Brčko distrikt, Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosnia and Herzegovina,
gagalukic86@hotmail.com

²University EDUCONS, Vojvode Putnika 85-87, 21208 Sremska Kamenica, Serbia,
profilov@gmail.com

PROFESSIONAL PAPER

ISSN 2637-2150
e-ISSN 2637-2614
UDC 37.018.43:004.738.5
COBISS.RS-ID 144521473
DOI: 10.63395/STEDJournal0801013A71

Received: 27 March 2026.
Revised: 21 April 2026.
Accepted: 30 April 2026.
Published: 29 May 2026.
<https://stedjournal.com/>

Corresponding Author: Dragana Aleksić,
European University Brčko distrikt,
Bijeljinska bb, 76100 Brčko, Bosnia and
Herzegovina, gagalukic86@hotmail.com

Copyright © 2026 Dragana Aleksić i
Ivica Nikolić; published by UNIVERSITY
PIM. This work licensed under the Creative
Commons Attribution-NonCommercial-
NoDerivs 4.

Citation: Aleksić, D., & Nikolić, I. (2026).
Methodology of multimedia teaching. *STED
Journal*, 8(1), 71-76.

ABSTRACT

Modern education requires the application of innovative didactic approaches that correspond to the needs of students in a digital environment. Multimedia teaching represents an important component of the modernization of the educational process, as it enables the integration of various media content in order to improve learning. The aim of this paper is to analyze the role and significance of multimedia teaching in contemporary education, with a particular focus on its application in primary education. The subject of the research refers to multimedia teaching as a modern didactic approach, while the research tasks are focused on analyzing its characteristics, comparing it with traditional teaching, and determining its impact on students' motivation and achievement. The methodological framework is based on literature analysis, as well as comparative and descriptive methods. The results indicate that the use of multimedia content contributes to better understanding of teaching materials, increased student motivation, and the development of digital competencies. It is concluded that modern schools should integrate traditional and contemporary teaching methods in order to meet the needs of students and the demands of modern society.

Keywords: Multimedia teaching, modern education, primary education, digital competencies, methodology.